

## ***Voorstel aan de gemeenteraad***

**Portefeuillehouder**  
**T.J. van der Zwan**

**Opsteller**  
**L. Roest-Jonkers**

**Registratie**

**Raadsvergadering**  
**9 juni 2022**

### **Onderwerp**

---

Vaststellen raadsagenda gemeente Heerenveen 2022-2026

### **Voorgesteld besluit**

---

1. De raadsagenda gemeente Heerenveen 2022-2026 vast te stellen.
2. De raadsagenda concreet te maken in een Lange Termijn Agenda (LTA) voor wat betreft timing/planning en (tussen)resultaten.
3. Een begeleidingscommissie raadsagenda in te stellen ondersteund door de griffier en bestaande uit de raadsvoorzitter, de eerste en tweede waarnemend voorzitter van de raad en twee raadsleden die jaarlijks rouleren en door het presidium worden voorgesteld.
4. De begeleidingscommissie de volgende opdracht mee te geven:
  - a. Het bewaken van de voortgang van de raadsagenda, zodat de raad de inhoud regelmatig kan monitoren en waar nodig bijstellen;
  - b. Het adviseren over het raadsagenda en de wisselwerking tussen raad, college en samenleving waarbij wordt gelet op de spelregels en het proces;
  - c. Het voorbereiden van de procesnotities bij A dossiers;
  - d. Het stimuleren van de raad in het ontwikkelen van en leren over participatie;
  - e. Het voorbereiden van de evaluatie van de raadsagenda na twee jaar en het zetten van een volgende stap in democratische en bestuurlijke vernieuwing;
  - f. Het voorbereiden en laten organiseren van de rondetafelgesprekken met de samenleving;
  - g. Het aanleveren van materiaal voor communicatie over de raadsagenda via social media.
5. De raadsagenda na twee jaar te evalueren en de begeleidingscommissie te belasten met het voorbereiden van de evaluatie.
6. In het jaar voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen de begeleidingscommissie een voorstel te laten uitwerken met aanbevelingen voor de nieuwe gemeenteraad ter voorbereiding van de volgende stap in bestuurlijke en democratische vernieuwing. Het voorstel bevat aanbevelingen over het proces voor een mogelijke raadsagenda voor de periode 2026 - 2030 op basis van de tweejaarlijkse evaluatie over het proces van de raadsagenda.

## **Inleiding**

---

In een mooi proces is de raadsagenda gemeente Heerenveen 2022-2026 opgesteld door alle in de raad vertegenwoordigde fracties.

In de raadsvergadering van 21 april 2022 is bij de bespreking van het rapport van de informateur ingestemd met het proces voor het opstellen van de raadsagenda.

Voorafgaand daaraan is in de raadsvergadering van 30 maart 2022 afgesproken om de informateur te vragen om de samenwerkingsverwachtingen te inventariseren en te adviseren over de vormgeving van het proces om te komen tot een raadsagenda voor deze periode.

Aanleiding hiervoor waren de positieve ervaringen in de periode 2018 -2022, waarin de raad heeft gewerkt met een open thematisch raadsakkoord vanuit de wens bestuur en inwoners dichter bij elkaar te brengen.

### **Raadsagenda gemeente Heerenveen 2022-2026**

In deze agenda spreekt de raad uit welke onderwerpen de raad urgent en belangrijk vindt en welke rol de raad kiest in deze bestuursperiode. De raad is het erover eens dat deze opgaven urgent en belangrijk zijn. Over de oplossingen voor deze opgaven is de raad het niet altijd eens en in deze agenda wordt aangegeven waarover de raad het debat wil voeren in de raad. De raad wil in ieder geval over deze thema's belangrijke besluiten nemen in deze bestuursperiode:

- Dienstverlening van de gemeente
- Bestaanszekerheid van inwoners
- Wonen en volkshuisvesting
- Duurzaamheid (circulaire economie, energietransitie, biodiversiteit, klimaatadaptatie)
- Cultuur

Met het vraagstuk 'cultuur' wil de gemeenteraad ook aan de slag in deze bestuursperiode, maar dit is niet zo urgent als de eerder genoemde vier onderwerpen.

De raad wil in een open gesprek met de samenleving tot nieuwe inzichten komen over de waarde van (vrijwilligers)werk, armoedebelief, biodiversiteit en cultuur. Bij deze onderwerpen zullen de studenten van de NHL Stenden Thorbecke Academie gevraagd worden om te monitoren.

De in de vorige raadsperiode in gang gezette democratische vernieuwing wil de raad graag verder ontwikkelen. Dit wil de raad doen door nieuwe vormen van betrokkenheid en democratie, samenwerken en beslissingen voorbereiden met de samenleving.

De raad ziet zichzelf als één van de uitleggers van overheidsbesluiten en neemt zich voor te investeren in contact met inwoners en communicatie vanuit de raad als geheel. Door voorspelbaar en transparant te zijn over de te nemen besluiten, de keuzes uit te leggen en verantwoording af te leggen wil de raad de legitimiteit van de keuzes voor de samenleving verhogen.

De raad kiest met deze agenda bewust voor politiek opdrachtgeverschap. De spelregels, verwachtingen en (werk)afspraken over het samenspel tussen raad en college worden beschreven. De raad geeft het college kaders mee voor de opgave én voor de aanpak. In de raadsagenda is sprake van A, B of C dossiers. Bij A dossiers wil de raad eerst zelf een beeld vormen (waar mogelijk met de samenleving), bij B dossiers heeft de raad een opdracht voor het college geformuleerd en bij C dossiers is de raad transparant over waarop de raad let bij het controleren van de uitvoering door het college.

Daarnaast heeft het college de ruimte om voor de vele andere opgaven die er zijn een eigen agenda te bepalen. Volgend aan de raadsagenda maakt het college een eigen programma. Bij het maken van de raadsagenda zijn meer thema's besproken dan er uiteindelijk zijn vastgelegd. De raad vertrouwt erop dat het college bij de genoemde onderwerpen de raad vroegtijdig betreft als het college van plan is om een voorstel te doen.

### **Lange Termijn Agenda (LTA)**

In een Lange Termijn Agenda (LTA) worden de gemaakte afspraken over de opgaven concreet gemaakt voor wat betreft timing/planning en (tussen)resultaten. De LTA wordt in de raadsvergadering van 30 juni behandeld.

De LTA wordt vervolgens uitgewerkt door het college, in samenspraak met de raad, in een zorgvuldig opgestelde Meerjarenplanning tezamen met het collegeprogramma en de going-concern zaken. De onderwerpen uit de raadsagenda hebben hierbij prioriteit.

De link naar de strategische agenda wordt gelegd in de Meerjarenplanning. De Meerjarenplanning wordt na het zomerreces vastgesteld door de raad en vormt de input voor de planning & control documenten ((meerjaren)begroting, jaarstukken).

### **Monitoring en evaluatie**

De raadsagenda is een levend document. De eerste uitwerking en vertaling naar de begroting vindt plaats in de lange termijn agenda en meerjarenplanning. Maar ook in de periode daarna zal de agenda regelmatig getoetst worden aan de actualiteit.

De raad wil de voortgang van de raadsagenda eens per kwartaal agenderen in de raadsvergadering. Verder wil de raad de raadsagenda na twee jaar evalueren.

Voorafgaand aan de volgende gemeenteraadsverkiezingen wil de raad een voorstel behandelen met aanbevelingen over het proces voor een mogelijke raadsagenda voor de periode 2026 – 2030 om de volgende stap in bestuurlijke en democratische vernieuwing te zetten.

### **Begeleidingscommissie**

Vanuit de raad stellen we een begeleidingscommissie samen die zicht houdt op de voortgang en het proces van toetsen van de raadsagenda en de raad stimuleert in het ontwikkelen van en leren over participatie.

De monitoring en evaluatie van het raadsakkoord wordt voorbereid door de begeleidingscommissie. Mochten zich tussentijds actualiteiten voordoen die bespreking of aanpassing vereisen, dan melden de fracties dat bij de begeleidingscommissie.

### **Effecten**

Met deze agenda hebben we als raad keuzes gemaakt voor de opgaven die we de komende jaren willen prioriteren en zijn we transparant over de gesprekken waarin we samen met de samenleving tot beeldvorming en keuzes willen komen. Door met deze urgente en belangrijke opgaven serieus aan de slag te gaan staat de raadsagenda in dienst van de inwoners en ondernemers in de gemeente Heerenveen.

De raad wil met de raadsagenda de in de vorige raadsperiode in gang gezette democratische vernieuwing verder ontwikkelen en de legitimiteit van de keuzes voor de samenleving verhogen.

De raadsagenda is een politiek (proces) instrument voor de gemeenteraad. Met deze agenda wil de raad zijn kaderstellende rol versterken.

### **Kanttelingen**

De raadsagenda moet nog verder uitgewerkt worden in een lange termijn agenda. De raad moet nog een prioritering en budgettering maken.

### **Communicatie en participatie**

De raadsagenda zal naast de huidige vorm ook beschikbaar zijn in een infographic. De raadsagenda wordt geplaatst op de website.

Vanuit het toetsen aan de actualiteit van de raadsagenda wil de raad van de samenleving horen of wat bedacht is nog steeds aansluit. Dit zal onder andere gebeuren in gesprekken met buurten, wijken en dorpen om daar te luisteren wat er speelt, te vertellen wat we doen en te vragen of dat nog steeds aansluit op de verwachtingen van inwoners, instellingen en bedrijven.

**Financiën**

De LTA en vervolgens Meerjarenplanning vormt de input voor de planning & control documenten ((meerjaren)begroting, jaarstukken). Financiële keuzes over de benoemde onderwerpen en de uitvoering van de raadsagenda om daadwerkelijk handen en voeten kunnen geven aan bestuurlijke vernieuwing worden in het vervolgproces gemaakt.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw L. Roest-Jonkers

de heer T.J. van der Zwan